

Hekid haljastuses

Katrin Uurman

Heki istutamine

- Hekitaimed on enamasti müügil paljasjuurelistena.
- Selletõttu on heki istutamise parim aeg kevad või sügis.
- Külmematel alade on õigem istutada varakevadel.

2

- Enne istutamist tuleb maad väetada.
- Väetisena kasutatakse täisväetisi.
- Vähemviljakale maale tuleb anda ka kõdunenud sõnnikut, komposti või turbamulda.
- Maa kaevatakse läbi ning korjatakse välja kõik juurumbrohud nagu nt orashein, ohakas.
- Kogu istutamiseks mõeldud ala tasandatakse.

3

- Kevadise istutamise korral tuleb maa ettevalmistada juba sügisel.
- Kui hekki istutatakse sügisel, siis toimub maa ettevalmistamine suvel.
- Heki istutamiseks peab ettevalmistatud maa olema vähemalt 50cm laiune.
- Kui hekis on rohkem kui üks taimerida, tuleb istutusala laiendada.

4

- Hekitaimed istutatakse ühesuguste vahekaugustega.
- Taimede vahekaugus oleneb taimeliigist ning kui kõrget hekki soovitakse rajada.
- Mida madalam hekk, seda tihedamalt tuleb taimed istutada:
 - kääbushekk – 5...6 taime/m
 - madal hekk – 3...4 taime/m
 - keskmise kõrgusega hekk – 3 taime/m
 - kõrge hekk – 2 taime/m

5

- Kaherealise heki korral võivad taimede vahed olla 10...20cm võrra suuremad.
- Vabakujulises hekis jäetakse taimed vahed ligikaudu poole võrra suuremad kui pügatavas hekis.

6

- Puude ja põõsaste istutamisel on oluline tähtsus istutussügavusel.
- Pärast istutusjärgset mulla vajumist peab istik jääma samale sügavusele, nagu ta kasvas varem.
- Juurekael peab olema mullapinnaga ühes tasapinnas.

7

- Hekitaimede istutussügavus oleneb
 - istutatavast liigist
 - mullatüübist
 - istutuskoha ettevalmistusest.
- Liiga sügavale istutamise korral jäävad paljud liigid kiratsema või isegi hukkuvad.
- Liiga kõrge istutamise korral jäävad juured pärast mulla vajumist pinnasest välja.

8

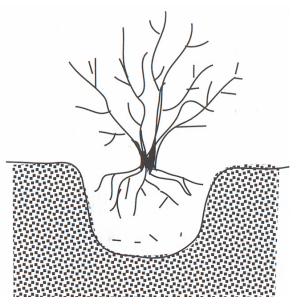
- Eriti tundlikud istutussügavuse suhtes on okaspuud.
- Samuti on seemikud nõudlikumad istutussügavuse suhtes.
- Istutussügavus sõltub ka mulla lõimisest.
- Keskmise raskusega mullad vajuvad ligikaudu 10...15%.
- Kergemad mullad vajuvad vähem ja rasked rohkem.

9

- Paljasjuursed taimed istutatakse samale sügavusele, nagu nad kasvasid.
- Nõuistikud istutatakse veidi sügavamale – muld katab juurepalli.

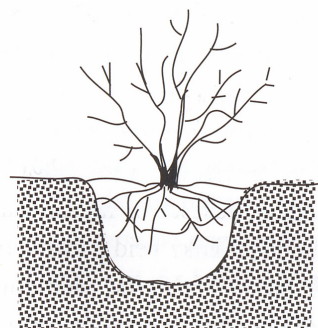

10

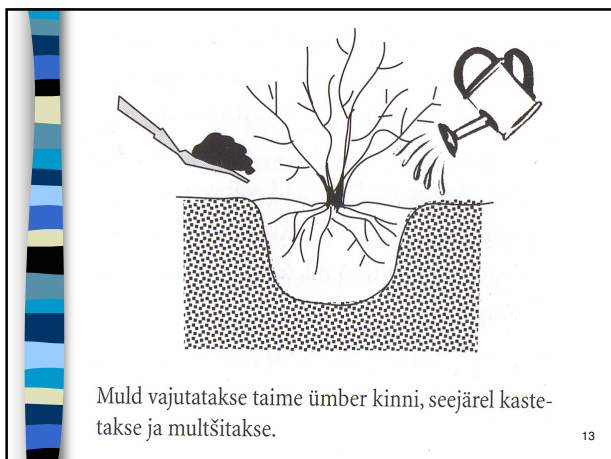
Istutusauk peab olema nii suur, et taime juured sinna vabalt ära mahuksid.

11

Augu põhja pannakse veidi sõmerat mulda ja juured jaotatakse laiali.

12

13

- Heki taimed istutatakse 30...40cm ja sama laiusesse kraavi.
- Kraavi põhi kobestatakse ja täidetakse poole ulatuses kobeda, toitaneterikka mullaga.
- Kui istikud näivad kuivad, siis tuleks nad enne istutamist mõneks tunniks juuripidi vette panna.
- Kasta võib ka nõuistikuid.

14

- Kui istiku juured on liiga pikad või vigastatud, siis võib neid istutamise ajal kärpida.
- Juurte kärpimine soodustab nende harunemist.
- Et taimerida saaks sirge, tuleks taimed istutada nõõri järgi.
- Nõõrile võib nt pesulõksude, värvilise nõõriga märkida ka taimede kohad (nii on märgitud ära ka taimede vahekaugused).

15

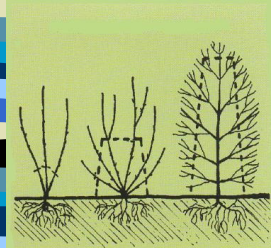
- Rea otstesse lüüakse puust vaiad, millele kinnitatakse aianõör.
- Nõör paigutatakse istutuskraavi keskkohast veidi eemale.
- Kõik istikud istutatakse ühele poole nõõri, kraavi keskossa.
- Istutamise käigus tuleb jälgida, et nõör paigast ei liiguks.
- Hekitaimi on otstarbekas istutada kahekesi – üks hoiab istikut õiges asendis ja tallab mulla taime ümbert kinni, teine katab taime juured mullaga.

16

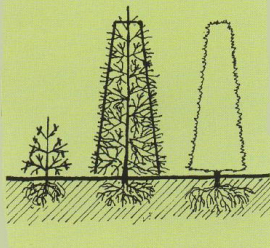
- Tallamist alustatakse kraavi servast taime suunas.
- Pärast istutamist tuleb taimi korralikult kasta, et juured saaksid mullaga kontakti.
- Seejärel multšitakse pinnas komposti või turbaga.
- Peale multšimist toimub taimede tagasilõikus.
- Sügisel istutatud hekitaimi kärbitakse varakevadel.

17

Leht- ja okaspuuheki lõikamine pärast taimede istutamist

Lehtpuuheki taimed lõigatakse pärast istutamist kevadel 10–20 cm-ni tagasi.

Okaspuuheki taimedel esialgu latva ei lõigata, külgvõrsetest lõigatakse tagasi sama aasta võrset, jättes alles 2–3 cm.

18

Heki rajamisel esinevad vead

- Taimeread pole sirged vaid looklevad.
- Taimed on hekis erineva kõrgusega.
- Hekis esineb erinevat liiki taimi.
- Hekis esineb tühimikke.
- Taimed istutatud liiga hõredalt.
- Taimi pole tagasi lõigatud või on ainult veidi kärbitud.
- Liiga hiline istutusaeg.

19